

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXV. évfolyam.

Felölős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

39. szám

A város mint vállalkozó.

Ujabb időben városunkban élénk érdeklődés mutatkozik különféle vállalkozások iránt, melyeknek létesítése a várost fejlődésében tetemesen előbbre viheti.

Vannak e vállalkozások közt olyanok, melyek már régóta tervbe vétettek, de megvalósításuk késik, mert nincs meg az egyetértés arra nézve, hogy a város legyen-e a vállalkozó, vagy más.

Sokan nem tudnak megbarátkozni azzal, hogy a város üzleti vállalkozásba fogjon, és ama fel-fogásukat kívánják érvényre juttatni, hogy az üzleti vállalkozás a város polgárainak való és nem a városnak, mint testületnek.

Ezeknek az ellenállása akasztja meg a tervezett vállalkozások megvalósulását nagy elégedetlenségére azoknak, akik a városnak, a testületnek óhajtnák biztosítani a vállalkozások jövedelmét, hogy ez által a közterhek csökkenjenek.

Mindkét felfogásban nagy következetlenség is mutatkozik, — úgy, hogy nem annyira elvi szempontból, mint inkább egyéb okokból helyezlik vagy nem helyezlik, ha a város vállalkozásáról van szó.

Mivel pedig minden vállalkozás bizonyos kockázattal jár és ennek sikere bizonyos feltételekhez van kötve: tisztába kell jönnünk végre azzal, hogy helyes-e, ha a város vállalkozónak csap föl?

És ha e kérdésre megkaptuk a kimerítő feleletet, akkor következetesen maradjunk meg az alkotott meggyőződés mellett, mert csak így fogjuk az ügyeket helyes irányban megoldani.

A város közigazgatási szervezete. Erkölcsei testület. Főadata a lakosság közérdekeit a törvények keretében előmozdítani.

A város hatóság. Hatóság a képviselőtestület, a tanács, a polgármester és más városi tisztviselők. Főadatuk a törvények végrehajtása, a közgazgatás ellátása.

Szolgálják a közérdeket és intézkedéseikkel ehhez tartoznak alkalmazkodni.

A közigazgatás terheit részben a város közvagyonának jövedelmei, részben pedig a lakosság adója fedezi.

A városi szervezet vállalkozásra nem való, — és főadata nem az, hogy vállalatokat létesítsen és üzemben tartson.

A város közvagyonra sem arra való, hogy vállalatoknak garanciául szolgáljon és fedezetét képezze a vállalatokba fektetett s kölcsönvett tőkéknek.

A városi szervezet rendeltetése és a város mint testület főadata távol áll minden üzleti vállalkozástól.

Vállalkozzanak a város polgárai. Vállalkozók egy ember, vagy álljanak össze többen társaságba és létesítsenek vállalatokat.

A városnak, az erkölcsei testületnek elő sorban a közigazgatás, és azután a kulturális fejlesztésre kell törekedni.

A város vállalkozó már azért se legyen, mert kioli polgáiraiban a vállalkozási kedvet, az élelmességet, ha a vállalatokat kezébe veszi.

Ínkább a polgárokat kell a vállalkozásra rávenni. A lakosságot kell úgy igazgatni, hogy kereset és munka után lássanak, — hogy vállalatokat létesítsenek, — hogy gazdasági forgalmat teremtsenek.

A város hivatása nem az, hogy például postát állítson föl, mert a postóra szükség van és a gyártás haszonnal jár, hanem igyekezni kell a város lakossága között a vállalkozási kedvet

elosztani, fejleszteni és támogatni, hogy a város lakossága gazdaságilag gyarapodjék.

Egészen téves azoknak az álláspontja, akik azt mondják, hogyha haszonra, jövedelemre van kilátás, akkor azt tartjuk meg inkább a városnak, semhogy a vállalkozó vágja z-ebre.

Hát a vállalkozó nem érdemel hasznot? Veszt azzal a város, ha a vállalkozó jövedelmet élvez?

Nem arra kell törekedni, hogy a város a közvetlen hasznot magának biztosítsa, hanem inkább arra, hogy a város lakossága gazdaságilag erősödjék.

A központosítás rossz politika. Majd arra jutnánk, hogy a város központi lütelével, központi konyhával, mézarszékkel stb. rendezkednék be, — ha mindig azt keresnek, hogy a haszon csak a városnak jusson.

Akárhogy vesszük a dolgot, a város nem való vállalkozónak, amikor a vállalat igazi üzlet. Intézményeket létesítsen a város és nem vállalatokat.

Kulturális, közegészségi s közgazdasági intézményeket.

Ezeket aztán nem szabad vállalkozó kezébe adni.

Iskolák, vízvezeték, csatornázás, utczaburkolás, tűzbiztosítás, községi takarékpénztár: ilyenekre vállalkozzék a város.

Ezeknél az üzlet, a jövedelemszerzés nem cél, hanem csak esetleges járulékok. Ezek oly intézmények, melyek a város főadataihoz tartoznak — és melyeket magánember vagy érdektársaság soha sem fog oly könnyen és a közérdeknek úgy megfelelően létesíthetni, mint az erkölcsei testület.

Oly vállalkozásokat azonban, ahol az üzlet a fő, azokat bizza a polgároknak. A városnak er-

Tárca.

Angyal Bandi.*)

Novella.

Írta: Droselnis György

(Végo.)

Az idő csak nem akart elmúlni; nekem úgy rémlett, mintha már évek múltak volna el. Egyik cigarettát a másik után szittam el s fel és alá jártam a szobában. Miltos, aki nyugodtabb vérű volt nálamnál, lefeküdt a padlóra s úgy aludt mint a nyúl, félszemét nyitva felejtve. Végre az órák féltizenegyét mutatott.

„Itt az ideje, hogy menjünk”, mondottam Miltosnak.

„Igen, ideje, hogy menjünk”, mondotta ő is.

Levette kováspuskáját a szögről s a világosságánál megvizsgálta a serpenyőt. Pisztolyt is dugott az övébe. Én az egycsővű karabélyomat vittem magammal, a lándzsát odahaza hagytam, nehogy zajt csapjon, ha a

*) Az „Érdekes Könyvtár”-ból. Kiadva Budapest V. kor Kálmán utca 2. sz.

bozók között fennakadnék. A hátulsó zsebemben mindig volt egy kis kétesövű pisztolyom, amelyet egy utazó angoltól kaptam hajdanán, — igen pompás jószág, mondhatom.

Beburkolódtunk a köpenyeinkbe és kibandukoltunk a sötétségbe. Az eső még mindig esett, egyebet sem lehetett hallani, mint a téglákra s a kőburkolatra hulló eső locogását. Miltos előre ment, én mindjárt nyomában. Meredek hegyi uton mentünk végig, aztán befordultunk az erdőbe. Miltos megállt, hozzája csatlakoztam.

„Itt volnánk”, sugta Miltos a füembe. „Itt a nagy szikladarabok mögött, a farkasoduban rejtőzök. Egymás mellett, lehajolva, felvont fegyverrel fogunk előre hatolni. Ha a gazember bajt szimatol és löni kezd, akkor együtt megyünk a villanás irányába. Ha nem érzi meg, akkor mindjárt fogj hozzá a tüzeléshez, mihelyt én megkezdem.”

Ahogy megmondta, úgy cselekedtünk. Felvontam feyveremnek a kakasát, meghuztam a ravaszt, nehogy zajt csapjon és célra irányított puskával követtem Miltost. Jobb oldalt ment mellettem, rövid, tévelygő lépésekkel. Egyszerre recsegés hallatszott: valami száraz ágra léphetett. Még mielőtt odaszólhattam volna

Miltosnak, hogy a zajra valami a sötétségben megmozdult — puff, eldőrdült mellettem a teyvere, puff, utána mindjárt az enyém.

Mihelyt Miltos kilötötte a fegyverét, meztelen törrel előre rohant, azzal a gyanúval, hogy a rabló nem fog a helyén megmaradni, hanem más oldalról meg fog minket sebezni. Pillanat mulva már Miltos mellett termettem. A lábammal egy testre léptem, amely bundába betakarva feküdt a földön. Miltos vakon belelőfött a testbe; én megrugtam, amire tovább gurult, mint egy teli bortömlő. „Ne piszkítsd be hiába a késedet!” mondottam neki, „ez már nem kel fel többé!”

Az eső még egyre esett. Miltos az övében szuroktákyát hozott magával. A bundája alatt szikrák csiholt és meggyújtotta a fáklyát. Én azalatt varrtam, lábamat a testen tartva, kétesövű pisztolyomat a kezemben. Mihelyt megnoceztam, két golyóval üdvozttem volna. De hát a holtak csak akkor mozogódnak ha vampirokká válnak.

Miltos lehajolt, odatartotta a fáklyát a holttesthez és felemelte a bundát. Boldogságos szűz anyám! a halott nem Angyal Bandi volt, hanem — Kátán, a Miltos leánya. A boldogtalan apa bőgve, mint egy

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szármárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlitatik. — Emeli az étvágyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpöket és megmozdítja az estelli izzadást. — Kellemes szaga és jó isse miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban ávozenként 4 kor. ért kapható. Figyeljünk, hogy minden ávoé alatti oeggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).**

